

JOHANNA
VEHKOO

OI
KE
US
JUT
TU

KOSMOS

OIKEUSJUTTU

KOSMOS

**OI
KE
US
JUT
TU**

JOHANNA
VEHKOO

Kirjan kirjoittamista ovat tukeneet Journalistisen kulttuurin edistämissäätiö, Suomen Kulttuurirahaston Pirkanmaan rahasto ja WSOY:n kirjallisuussäätiö.

© Johanna Vehkoo ja Kustannusyhtiö Kosmos 2021
ISBN 978-952-352-108-7

*KOSMOS

Painettu EU:ssa.

”Tehän tunnette varmaankin tuomioistuimen paljon paremmin kuin minä, minä en tiedä paljonkaan muuta kuin mitä olen kuullut siitä, kylläkin aivan erilaisilta henkilöiltä. Siitä kaikki ovat yhtä mieltä, ettei kevytmielisiä syytöksiä esitetä ja että tuomioistuin, kun se kerran syyttää, on lujasti vakuuttunut syytetyn syyllisyydestä sekä että sitä on hyvin vaikea saada luopumaan tästä vakaumuksestaan.”

”Vaikeatako?” maalari kysyi ja heilautti kättään korkealle. ”Siitä ei tuomioistuin luovu milloinkaan. Jos minä nyt maalaisin täällä kaikki tuomarit samalle kankaalle ja te puolustautuisitte tämän kankaan edessä, olisi yrityksenne tuloksellisempi kuin todellisen tuomioistuimen edessä.”

FRANZ KAFKA: OIKEUSJUTTU, 1925
(SUOM. AARNO PEROMIES 1975)

2016

jolloin kirjoitin Facebookiin natsipelleistä

Antakaas, kun kerron.

Olin Töölön uimahallissa tarkoitukseni mennä vesijuoksemaan, mutta vessassa huomasin, että alushousuissa oli hieman verta. Puin hätäisesti päälleni ja kävelin ulos soittamaan puolisolteni. Nousin bussiin, istuin neljän penkin paikalle. Parin pysäkin jälkeen minua vastapäätä istahti tuttu nainen koiransa kanssa. Yritin jutella vaivattomia hyvänpäivän juttuja. En muista yhtään, mistä aiheesta.

Puoliso odotti kotona, halasi. Soitin Kätilöopiston päivystykseen, käskivät tulla ultraan.

Menimme bussilla. Matka oli piinallisen pitkä. Vielä jonotuksen ajan saatoimme uskotella toisillemme, että kyllähän kaikki voi olla aivan hyvin. Mutta kun makasin tutkimuspöydällä ja lääkäri liikutti ultraäänilaitteen päätä vatsallani, näin hänen ilmeettömistä kasvoistaan, ettei mikään ollut enää hyvin.

Sykettä ei kuulunut. Lääkäri arvioi, että se oli sammunut jo joitakin viikkoja aiemmin. Luulin olleeni yhdennellätoista viikolla, ensimmäinen ultraäänitutkimus olisi ollut muutaman päivän päästä. Mutta todellisuudessa raskaus oli päättynyt kenties jo kuudennella tai seitsemännellä viikolla. Lääketieteellisellä kielellä tällaista kutsutaan keskeytyneeksi keskenmenoksi.

Omakanta 30.10.2016

Kyseessä abortus inhibitio -tilanne. Keskusteltu pitkään. Järkyttyneitä miehensä kanssa tilanteesta. Saa Cytotecit mukaan, miehen mahdollista olla tänään kotona. Koska nyt vuotoa, niin Cytotecit ottaa suun kautta. Tekee raskaustestin neljän viikon kuluttua, varmistaa, että negatiivinen. Mikäli vuoto ei lähde käyntiin tai ongelmia, niin on yhteydessä. Seuraavaa raskautta voivat yrittää omien kuukautisten jälkeen.

TAPAHTUMADIAGNOOSIT (DIAGNOOSI)

O02.1

Sikiön varhainen kuolema ja jääminen kohtuun

Kotiin menimme taksilla. Mies kävi apteekista hake-massa lääkkeelliseen tyhjennykseen tarvittavan Cytotecin. Sitä käytetään raskaudenkeskeytyksissä ja joskus myös synnytyksissä käynnistämisen apuna, sillä se käynnistää kohtulihaksen supistukset. Lääkkeellinen tyhjennys on siis vähän niin kuin simuloitu synnytys, jonka tuloksena on vain tummanpunaisia verihyytymiä.

Toisin sanottuna lääke poistaisi kohdustani sen, mitä alkioista oli jäljellä. Olin äänettömän kauhun vallassa. Miksen ollut koskaan kuullut, että naisia lähetetään kotiin hoitamaan tämä tyhjennys itse? Olin kuvitellut, että näissä tilanteissa tehdään kaavinta sairaalassa.

Otin lääkkeen ja odotin muutaman tunnin. Sitten se alkoi.

Fyysinenkipu oli pahinta, mitä olen koskaan kokenut, ja minä olen sentään murtanut kaksi raajaa, kokenut millainen on hirvittävä migreeni ja kärsinyt kammottavista kuukautiskivuista. Olin saanut reseptit myös voimakkaisiin kipulääkkeisiin, mutta niistä ei tuntunut olevan mitään apua. Makasin suihkun lattialla sykkyrässä, itkin ja karjuin kuin eläin, joka olen.

Parin päivän kuluttua jouduin tekemään koko homman uudestaan. Kaikki ei ollut tullut ulos kohdustani.

Tämän kuvan muistan: olin kyykyssä suihkun lattialla ja puskin ulos istukan palasia tai mitä lie hyhmää. Puolisoni toi minulle mustaherukkamehua ja suklaapatukan. Hiki virtasi otsallani ja kädet tärisivät kuin horkkatautisella, kun ahmin Twixiä. Muisti noteeraa banaalit yksityiskohdat ja heittää muun menemään.

Mietin, mikä olisi keskenmenon lisäksi toinen tilanne, jossa ihminen lähetettäisiin sairaalasta kotiin suorittamaan itselleen lääketieteellistä toimenpidettä ja kärsimään tällaisia helvetintuskia. Ei sellaista ole.

Omakanta 1.11.2016

30.10. todettu abortus inhibitus h. 10+ vastaten h. 6+ ultraäänellä. Nyt Cytotecien oton jälkeen ensin alkoi vähän vuoto, jatkuu edelleen ja voimakkaita kipukohtauksia.

NYKYTILA (STATUS)

Ex utero tulee mens-runsainen vuoto. Nähdään nyt kohtuontelon fundaalisesti lähteneen tyhjentyään ja cervix-corpora rajalla on 27 mm pitkä ja 8 mm leveä muutos, joka ikään kuin syntymäisillään ulos. Kohtu ei erityisemmin aristele ja vapaassa vatsaontelossa ei ole poikkeavaa.

SUUNNITELMA

Tulkitaan tilanne menossa olevaksi keskenmenon lääkkeelliseksi hoitamiseksi. Kertaalleen Cytotec 0.4 mg ja kipulääkityksiä. Potilas vaikuttaa kotiutumiskuntoiselta ja neuvotaan tarvittaessa tulemaan päivystykseen kipulääkityksenkin tarpeen vuoksi ja mikäli kivut jatkuvat vielä muutaman päivän ajan, vuoto runsautuu ja sen jälkeen rauhoittuu ja myöhemmin jälleen jatkuu, tulee uudelleen näyttille. Tuolloin ravinnotta ja suunnitellaan tarpeen mukaan kaavinta.

TAPAHTUMADIAGNOOSIT (DIAGNOOSI)

O02.1

Sikiön varhainen kuolema ja jääminen kohtuun

Lokakuu loppui siis hirvittävällä tavalla, ja marraskuun alku olikin jo täydellinen katastrofi.

Keskenmenon takia en voinut lähteä ystäväni Rosa Meriläisen ja Saara Särmän kanssa Rovaniemelle Suomalaisessa kirjakaupassa pidettävään

puhetilaisuuteen. Tarkoitus oli ollut, että minä haastattelisin Rosaa ja Saaraa heidän kirjastaan *Anna mennä!* ja he minua kirjastani *Autiopaikoilla*.

Aiemmin samalla viikolla olin saanut äärioikeiston touhuja seuraavalta kaveriltani vinkin, että kaksi äärioikeistolaista aktivistia suunnitteli tulevansa Rovaniemelle kirjakauppaan kuvaamaan minua nettistriimiinsä. Tuleva Asianomistaja ja (Suomen Sisun) Lapin piirin puheenjohtaja olivat keskustelleet asiasta Monokulttuuri FM -nimisessä Youtube-lähetyksessään lokakuun lopulla. Kolmas keskustelija, nimimerkkiä Paavo Tajukangas käyttävä bloggaaja, oli huomauttanut, ettei heidän kannattaisi kertoa oikeita nimiään.

fasistisen
äärijärjestön

Monokulttuuri FM 26.10.2016

Tajukangas: *Älä paljasta ittees kun meet sinne vaan.*

Toinen monokulttuurimies: *En tietenkään, mä sanon että mä oon Kansan Uutisista.*

>Naurua<

Tuleva Asianomistaja: *Toinen marraskuuta... Mä voisin tulla.*

Tieto hätkähdytti. Olin jo melko tottunut yleiseen mustamaalaukseen ja vihaisiin kommentteihin, mutta ajatus siitä, että äärioikeistolaiset tulisivat paikan päälle kuvaamaan minua, oli huolestuttava. Erityisen kuumottavalta se tuntui siksi, että sama porukka oli kiinnittänyt huomionsa minuun jo aiemmin.

Monokulttuuri FM:n tekijöitä oli neljä, ja heistä kolmen tiesin puhuneen tai kirjoitelleen minusta blogeissaan, sosiaalisessa mediassa, Youtubessa tai muualla. Heillä oli paljon seuraajia eri kanavillaan, ja Monokulttuurilla oli Youtubessa yli 2000 tilaajaa. Striimien katsojamäärät olivat usein tilaajamäärään verrattuna moninkertaisia, ja niiden kommenttiketjuissa seuraajat pudottelivat varsin pidäkkeetöntä rasismia ja vihaa. He myös lahjoittivat Monokulttuurin tekijöille rahaa Youtuben superchat-ominaisuuden avulla. Mitä äärimmäisempää puhetta striimeillä kuultiin, sitä enemmän tekijät tienasivat. Usein ruudussa näkyi myös vaalitilin numero.

Monokulttuurilaiset olivat erityisen närkästyneitä jutustani, joka oli julkaistu Ylen verkkosivuilla syyskuussa 2016. Sen otsikko oli ”Varoituslista valemedioista – älä luota näihin sivustoihin”. Tarkoitus oli tehdä suosituimpien vale- ja vihasivustojen nimet tutuiksi yleisölle, jotta he osaisivat suhtautua niiden juttuihin kriittisesti.

Vale- ja vihasivustot olivat tuolloin näkyvä ilmiö sosiaalisessa mediassa, erityisesti niistä suurimman ja suosituimman, mv-lehden, ansiosta. Sen vana-vedessä oli syntynyt lukuisia muita, joiden nimet tuskin soittaisivat hälytyskelloja, jos niiden sisältöä tulisi somessa vastaan. Ne näyttivät tarpeeksi uskottavilta, ja useiden sivustojen nimetkin kuulostivat ensi alkuun neutraaleilta: Nykysuomi, Uutismaailma, Asialehti. Moni ei erottanut niiden juttuja oikeasta journalismista, vaikka ne vain imitoivat uutisen

muotoa. Niiden todellinen tarkoitus oli levittää maahanmuuttovastaisuutta ja muukalaisvihaa. Sittemmin tutkijat ovat alkaneet kutsua näitä sivustoja vastamediaksi.

Yksi jutussa mainituista sivustoista oli Kansalainen, johon Monokulttuurilla oli läheiset suhteet. Kansalainen julkaisi Monokulttuurin lähetyksiä sivustolleen upotettuna, ja Paavo Tajukangas on vuosien ajan kirjoittanut sivustolle juttuja, tosin useilla eri nimi-merkeillä.

Varoituslistaani luettiin ja jaettiin huomattavan paljon. Maahanmuuttovastaisten sivustojen tekijöiden ja lukijoiden mielestä se oli pahinta, mitä olin koskaan kirjoittanut. Sain jutusta enemmän raivostunutta palautetta kuin mistään muusta jutustani koskaan. Olin ällistynyt. Sehän oli pelkkä lista. Myöhemmin opin, että monissa maissa valemedioita listanneet tutkijat ovat saaneet tappouhkauksia ja joutuneet vainon kohteiksi. Tällaiset jutut koetaan valemediaporukoissa ilmeisen haitallisiksi. Arvelen, että yksi syy on listojen näkyvyys hakukoneissa. Kun joku googlettaa itselleen ennestään tuntemattoman sivuston nimen, hän saattaa saada heti silmilleen tiedon, että kyseessä ei ole luotettava uutissivusto.

Näiden sivustojen lukijoille raivo taitaa herätä ihan puhtaasti siitä, että jollakulla on pokkaa nimetä heidän uutislähteensä valemediaksi. Heille ”valtamedia” on se, joka valehtelee.

Pian varoituslistajutun julkaisun jälkeen sain puhelun oudosta numerosta. En vastannut mutta katsoin numerotiedustelusta, kuka soittaja oli. Tunnistin nimen: tiesin hänet Monokulttuurin jäseneksi ja tunnetuksi äärioikeistolaiseksi, joka oli esimerkiksi soittanut Ylen uutispäällikölle, huoritellut tätä ja julkaissut puhelun netissä. Numero kuului Tulevalle Asianomistajalle. Blokkasin sen, koska en halunnut seuraavan julkisen häirikköpuhelun kohteeksi.

Äärioikeistoa seuraava kaverini kertoi, että Tulevalla Asianomistajalla on tapana mainita nimeni usein. Hän oli muun muassa puhunut minusta mielenosoituksissa. Viestin ydin oli aina sama: Vehkoo valehtelee. (No, siinähan on mukavan tarttuva allitteraatio.)

Kun en vastannut Tulevalle Asianomistajalle, seuraavaksi työhön ryhtyi Paavo Tajukangas. Tällä kertaa vastasin jostain syystä puhelimeen, vaikka en tunnistanut numeroa. Tajukangas esittäytyi jollakin toisella nimellä ja sanoi olevansa freelancetoimittaja. Hän halusi ”keskustella valemédiajutustani”. Pian hänen sävynsä muuttui haastavaksi. Hän alkoi tiukata, millä perusteella olin määritellyt Kansalaisen valemédiaksi ja olinko koskaan edes lukenut sivustoa. Olin tietenkin lukenut sitä paljonkin, etsinyt juttujen lähteitä ja tehnyt päätelmäni laajan todistusaineiston perusteella. Lopetin puhelun melko nopeasti.

Kävi ilmi, että Tajukangas oli äänittänyt keskustelun. Hän oli leikannut alusta oman esittäytymisensä pois ja julkaissut sitten äänitteen Youtubessa,

mv-lehdessä ja monilla muilla vihamielisillä sivustoilla. Sitten hän soitti samanlaisen häirikköpuhelun nuorelle toimittajalle, joka oli kääntänyt juttuni ruotsiksi Svenska Ylelle.

Lisäksi Tulevan Asianomistajan Puoliso kirjoitti jutustani blogiinsa tekstin otsikolla ”Ylen faktantarkistaja nolaa itsensä”. Hän antoi kansainväliselle valkoisten nationalistien kanavalle Red Ice tv:lle haastattelun minusta. Siinä hän sanoi, että ”Vehkoo on olevinaan faktantarkistaja”, ja esitti työstäni tyystin totuudenvastaisia väitteitä. Tähän on pitänyt sittemmin tottua.

Oli ilmeistä, että Monokulttuuri-kaksikko oli tulossa kirjakauppakeikalleni vain ja ainoastaan Valheenpaljastajan takia. He eivät olleet aikeissa hakea omistuskirjoituksia reportaasikirjaani, jossa matkustan teollisen ajan raunioille.

Otin yhteyttä Ylen turvallisuuspäällikköön. Hän kertoi Ylen aiemmista kokemuksista Tulevan Asianomistajan kanssa ja oli sitä mieltä, että minun pitäisi olla yhteydessä poliisiin. Puhuin asiasta Rosalle, joka tekijänaisena otti homman hoitaakseen ja soitti paikalliselle poliisiasemalle.

Rosa ja Saara matkustivat Rovaniemelle ilman minua. Samaan aikaan kun he istuivat junassa, Monokulttuurin kaksikko striimasi illanviettoaan Kemissä. Tuleva Asianomistaja toikkaroi pitkin katuja pukeutuneena kaapuun, jota hän kutsui burkhaksi. Monokulttuuri FM lähetti tapahtumat suorana Youtubeen.

Verenvuoto ei ollut vielä lakannut, kun sain tietää, miten Rovaniemen-keikka oli mennyt.

Saara kertoi puhelimessa, että äärioikeistolaiset olivat tosiaan saapuneet kirjakauppaan. He olivat olleet pettyneitä havaittuaan, etten ollutkaan paikalla ja että liikkeessä oli minun sijastani vartijoita ja virkavaltaa. He jäivät kuitenkin tilaisuuteen, ja Tuleva Asianomistaja esitti Saaralle ja Rosalle pari yleisökysymystä sen pohjalta, miten hän itse käsittää feminismiin. Toinen monokulttuurimies oli ilmeisesti kehottanut Tulevaa Asianomistajaa laittamaan kameran kiinni, kenties poliisin läsnäolon takia. Myöhemmin Tuleva Asianomistaja ilmoitti sosiaalisessa mediassa katuvansa, että oli totellut kaveriaan. Ei tullut contentia.

Kirjakauppatapahtuman jälkeen Saara ja Rosa olivat siirtyneet Kauppayhtiö-baariin, jonne olimme järjestäneet Feministisen kiroiluillan, tapahtuman, jossa feministit saavat vapaasti kirota elämäänsä patriarkaatissa. Tapahtuman aikana he havaitsivat, että Tuleva Asianomistaja oli saapunut paikalle muutaman paikallisen viitankantajansa kanssa. He piilottelivat pimeässä sivupöydässä. Vasta illan päätyttyä kävi ilmi, että he olivat striimanneet koko tapahtuman nettiin.

Minun sijastani äärioikeistolaisten Youtube-striimeille päättyi siis koko joukko paha-aavistamattomia pohjoisen feministejä, jotka olivat tulleet puhumaan ilman sordiinoa ystävällisessä porukassa. Sellaisia kiroiluillamat nimittäin yleensä ovat.

Itse makasin kotona erittäin heikossa hapessa. Sitten tein sen, mitä 2010-luvun ihminen teki, kun

halusi validoida tunteitaan. Kirjoitin Facebookiin päivän tapahtumista:

Vähän asiaa suomalaisista natsipelleistä. Minun piti tänään esiintyä Rosan ja Saaran kanssa Rovaniemellä kirjakaupassa ja sitten vetää Hatun Feministinen kiroilu-iltama paikallisessa baarissa. No, tulin kipeäksi, enkä päässyt lähtemään, joten Rosa ja Saara joutuivat ottamaan vastaan minulle tarkoitetun vastaanottopartion.

Tunnettu rasisti [Tuleva Asianomistaja] ja Suomen Sisun pohjoissuomalainen aktiivi saivat tietää minun olevan tulossa Rovaniemelle, joten he päättivät väijyttää minut. Aikomus oli esiintyä salanimillä ja "haastatella" minua videolle ja ylipäätään häiriköidä.

Miksi poistit nimen?

Natsit olivat jutelleet suunnitelmastaan julkisesti Youtubessa, joten sain asiasta vihiä etukäteen. Niinpä kirjakaupassa oli Rosan ja Saaran turvana neljä vartijaa ja yksi siviiliasuinen poliisi.

Mukava tietää, että tällaiset tapaukset otetaan tosisaan.

Päivitys näkyi vain pienelle osalle Facebook-kaveristani. En koskaan kirjoita mitään vähänkään henkilökohtaista koko kaverilistalleni, koska heitä on tuhansia, joukossa ties mitä moikkatuttuja. Siksi minulla on erilaisia listoja, joille suuntaan päivitykseni. Kuvittelin tuntevani aika hyvin ne henkilöt, joille päivitys näkyi. Listalla oli monta ihmistä, joille verkkoviha ja -häirintä ovat omakohtaisesti tuttuja ilmiöitä.

Ikävä kyllä näinä aikoina on vaikea pysyä perillä siitä, kuka alkaa kallistua kulttuurisodan poteroihin ja mille puolelle. Eräs ihminen, jota aion nyt kutsua Entiseksi Kollegaksi, alkoi puolustella päivitykseni kommenteissa monokulttuurimiesten toimintaa. Hän puhui viattoman ”kotivideon” tekemisestä ja asiallisten kysymysten esittämisestä. Hän jopa postasi kaksikon minulle laatimat kysymykset keskusteluun. Yksikään näistä kysymyksistä ei käsitellyt tilaisuuden aihetta, eli *Autiopaikoilla*-kirjaani, tai edes työtäni. Sen sijaan yksi kysymys käsitteli anarkistien Varisverkostoa, vaikka se ei liity minuun tai työhöni millään tavalla.

Säikähdin ja heivasin Entisen Kollegan pois kaverilistoiltani, mutta liian myöhään. Hän oli jo ehtinyt kopioida päivitykseni. Hän julkaisi sen omalla Facebook-sivullaan, josta Tuleva Asianomistaja kannattajineen löysi sen joidenkin minuuttien päästä. Sen alle syntyi nopeassa tahdissa pitkä ja kiivas keskustelu, jota en aio enää koskaan lukea, vaikka minulla on se tallessa. Sen kuvailuksi tässä riittänee, että siihen osallistuivat monet laitaoikeistolaiset ja maahanmuuton vastustajat, jotka ovat pahoja suustaan.

vasistit

Pyysin ystäviäni vetoamaan Entiseen Kollegaan, jotta hän poistaisi yksityisen tekstini. Hän vastasi pyyntöihin ilmoittamalla sivullaan, että olen usuttanut kaverini hyökkäämään häntä vastaan. Hän kertoi myös, että joku lähettelee hänelle kuvakaappauksia minun sivullani käytävästä keskustelusta. Minuun iski paniikki. Kävin läpi kaikki yhteiset kaverimme

ja poistin kolme tai neljä, joiden saatoon hyvällä mielikuvituksella kuvitella ryhtyvän moiseen. Kuva-kaappausten vuoto loppui.

Päivitys on Entisen Kollegan Facebook-sivulla edelleen, julkisena, ja hän on postannut sen sittemmin uudestaankin. Näin hän on myös tarjonnut otollisen foorumin hyvin, hyvin vihaisille ihmisille, jotka eivät pidä siitä, mitä teen työkseni. En lähde arvailemaan hänen motiivejaan enkä kirjoita hänestä tämän enempää.

Illalla viruin sängyssä ja puhuin puhelimesta ystäväni kanssa. Puhelin alkoi koputtaa toisen puhelun merkiksi. Samassa sain viestin äärioikeistoa seuraavalta kaveriltani: *Älä vastaa, ne soittaa sulle Monokulttuurin suorasta lähetyksestä!* Kävi ilmi, että Monokulttuuri seurasi parhaillaan livenä Entisen Kollegan Facebook-seinän keskustelua ja luki kommentteja ääneen. Lähetyksen nimi oli ”Johanna Vehkoo -ekstra”. Popcornit tulille.

Monokulttuuri FM 3.11.2016

Johanna Vehkoo -ekstra

Tuleva Asianomistaja: [...] *Kannatatko Varisverkoston tapaa vastustaa rasismia ja fasismia? Ja viimeinen kysymys: Hyvä ystäväsi Dan Koivulaakso ehdotti vuonna 2007 taktisen väkivallan soveltamista fasisteja vastaan. Oletko samaa mieltä? Nää olis ollut meidän kysymykset tälle faktantarkistajalle [ottaa puhelimen käteen ja avaa sen] niin mäpä testaan jos se vastais tähän puheluun niin [Tulevan Asianomistajan Puoliso] voi haastatella ja yrittää*

kysellä [puhelin hälyttää kaiuttimella ja linja aukeaa, "tavoittelemanne henkilö puhuu toista puhelua"]. Eli se on hereillä ja kello on varttia vaille kymmenen. [Koputusviesti kuunnellaan kaiuttimella loppuun kolmella kielellä, muutaman hälytyksen jälkeen puhelu kääntyy vastaajaan.]

Tuleva Asianomistaja: *Jätä soittopyyntö.*

Tajukangas: *Kokeile uudestaan.*

Tulevan Asianomistajan Puoliso: *Pitäiskö vaan soittaa uuelleen.*

Tajukangas: *Kokeile uudestaan. Älä älä anna mennä vastaajaan vaan kokeile uudestaan.*

Useimmat internetsodat menevät nopeasti ohi. Pari päivää julmettua kiivailua, ja kolmantena juttu onkin jo unohtunut ja seuraava tulilla. Ei tällä kertaa. Seuraavien neljän viikon ajan seurasin voimattomana sivusta, kun päivitystäni levitettiin tarmokkaasti ympäri keskustelupalstoja, joissa kirjoitustani vatvottiin loputtomiin. Jos olisin kiinnostunut kunnianloukkaustukintapyyntöjen tekemisestä, noilta viikoilta olisin saanut sammioittain materiaalia.

Ahkerimmat narkästyjät levittivät päivitystekstiä muun muassa Ylilaudalle, Murha.infoon ja Vauvan keskustelupalstalle. Ystäväni lähettelivät puolestani ylläpidoille poistopyyntöjä: tämä on yksityinen päivitys, jota levitetään ilman lupaa, poistakaa se välittömästi. Jotkut poistivat, toiset eivät.

Sain meiliä, tekstiviestejä ja yksityisviestejä Facebookissa. Kenties hirveimmät oksennukset tulivat oman blogini kommenttiketjuihin. ”Odotan innolla

livetapaamista”, kirjoitti yksi. Myöhemmin, kun olin toimittaja Sanna Ukkolan vieraana Pressiklubi-ohjelmassa, sain viestin samalta tyyppiltä. Siinä luki: ”Olen ajatellut tappaa sinut.” Suoran lähetyksen päättymisestä ei ollut kulunut viittä minuuttia. Olin puhunut siinä valemedioista, joten oletin sen syyksi uhkailuun.

Oli monin tavoin karmivaa olla tämän myllytyksen keskipisteessä. Se oli pelottavaa: monet kommentoijat puhkuivat pyhää vihaa ja armotonta halveksuntaa. Se oli häpeällistä: minä, joka olen konfliktien välttelystä vähintään piirinmestarisoa, olin nyt keskellä turhaa ja typerää somekohua. En nimittäin osallistu someriitoihin, en vänkää enkä naljaile ihmisille internetissä. Pidän kaiken maailman Twitter-kähinöistä uutisoimista aivan pöljänä. Yhtäkkiä olin itse tällaisen keuhkoamisen kohteena. En voinut kuin katsoa sivusta hitaasti etenevää liikenneonnettomuutta, jossa istuin itse pelkääjän paikalla.

Tuleva Asianomistaja päätti tehdä päivityksestäni rikosilmoituksen ja joukkoistaa homman myös seuraajilleen. Hän siteerasi julkisessa Facebook-päivityksessään kirjoitukseni kokonaisuudessaan ja lisäsi siihen oman mielipiteensä siinä esittämistäni väitteistä. ”Haluaako joku lisätä tähän [rikosilmoitukseen] jotakin?” hän kysyi seuraajiltaan.

Päivitys keräsi tuhat tykkäystä ja kolmisenkymmentä jakoa. Kommentteja tuli 157 kappaletta. Tässä niistä pieni valikoima:

”MITÄÄN EI SAA ENÄÄ SANOA!”

Todellisuudessa Suomessa saa sanoa paljonkin: uhkailla ja huoritella voi ilman kummoista pelkoa vastuuseen joutumisesta. Natsiksi tai rasistiksi kutsumisesta voi joutua kuitenkin rikossyytteeseen. Tässä kirjassa toimittaja Johanna Vehkoo kertoo, kuinka hänelle kävi juuri niin ja mitä siitä seurasi.

Oikeusjuttu on tositarina yhdestä kunnianloukkausoikeudenkäynnistä mutta myös paljon laajemmasta ilmiöstä. Nettooikeisto on vedettänyt mediaa jo vuosikausien ajan, ja nyt sen kohteena on myös oikeuslaitos. Johanna Vehkoo pureutuu oman tarinansa kautta trol-lauksen mekanismeihin, verkkovihaan sekä sananvapauteen ja pohtii näiden vaikutusta demokratiaan.

9781952352108 7 | 991 | 9789223321087

KANSI: TERO AHONEN **KOSMOS**